

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33699
Nom	Pràctiques escolars d'educació primària III
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	22.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Magisteri	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	22 - Practicum. educació primària	Pràct. Externes

Coordinació

Nom	Departament
MENESCARDI ROYUELA, CRISTINA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Amb el títol *Pràctiques escolars d'Educació Primària III* es defineix l'assignatura que s'imparteix en quart curs, amb un valor de 22,5 crèdits ECTS, corresponent al mòdu Practicum dels títols de Grau en Mestre/a en Educació Primària.

Aquesta assignatura la realitza l'estudiantat sota la supervisió d'un professor o d'una professora que tutoritzarà tot el procés i sobre qui recau la responsabilitat de l'avaluació. És la persona que tutoritza qui ha d'explicar a l'estudiantat i al mestre o a la mestra que tutoritze al centre de pràctiques el sentit i característiques de l'assignatura, i també ha de donar-li orientacions en el seu desenvolupament, vetlar pel compliment dels objectius i competències establits, i determinar la qualificació final.

Com a requisit previ a la seua matrícula és necessari haver superat l'assignatura *Pràctiques escolars d'Educació Primària II*.

Aquest tercer període de pràctiques en escoles se situa en l'últim curs de la carrera i la seua finalitat general és la de facilitar la socialització dels futurs i de les futures mestres en la professió. Si el període de pràctiques del curs anterior (*Pràctiques escolars d'Educació Primària II*) se centrava –si no de forma exclusiva, sí de forma dominant– en el centre escolar com a eix del projecte educatiu, en aquest cas la unitat d'observació, anàlisi i intervenció és –de forma dominant, encara que no excloent– l'aula i l'equip de docents que dona cobertura al projecte d'aula. En *Pràctiques escolars d'Educació Primària III* es pretén que els futurs o les futures mestres se senten integrats de manera activa en la comunitat educativa de l'escola, posant en pràctica, avaluant i ampliant les competències pròpies de la professió sota la tutela dels i de les professionals del centre i de la Universitat.

Pràctiques escolars d'Educació Primària III proporciona oportunitats d'estudi i anàlisi a desenvolupar a l'aula, com a mestre o mestra generalista i, si és el cas, també com a especialista, i que poden servir de referència en el *Treball de Fi de Grau*.

A l'hora de triar centre es recomana no repetir el mateix de *Pràctiques escolars d'Educació Primària II*. A més, cal tindre en compte les restriccions que apareixen en l'article 10 del *Reglament de pràctiques externes de la Universitat de València* sobre els requisits de l'estudiantat:

- *No mantenir cap relació contractual amb l'empresa o la institució pública o privada en què es realitzen les pràctiques, excepte autorització expressa de la Comissió de Pràctiques de Centre.*
- *No mantenir relació de parentiu fins a tercer grau amb els responsables dels òrgans de direcció de l'empresa o entitat o amb els tutors, excepte autorització expressa de la Comissió de Pràctiques de Centre.*

Per a poder triar/anar al centre per a fer les pràctiques, caldrà haver lliurat a la Universitat, en la data acordada i segons el procediment establert, un certificat negatiu d'antecedents per delictes sexuals emés pel Registro Central de Delincuentes Sexuales, als efectes de donar compliment al que s'estableix en la *Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia*. Aquest mateix certificat es lliurarà al centre de pràctiques el dia en què l'estudiantat s'hi presente.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària :

R4-OBLIGACIÓ D'HAYER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

33698 - Pràctiques escolars d'educació primària II

Altres tipus de requisits

- Una competència lingüística i comunicativa, oral i escrita, en les llengües oficials corresponents.
- Capacitat d'elaborar discursos orals i escrits en ambdues llengües de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.
- Habilitats bàsiques en informàtica i en analitzar informació des de diferents fonts bibliogràfiques i informàtiques.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

- Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les seues diferents dimensions i funcions, i a través de la comunitat educativa que l'integra.
- Cooperar amb la comunitat educativa i participar en les propostes de millora i innovació en els diferents àmbits d'actuació que es puguem establir al centre.
- Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.
- Participar en l'activitat docent i reflexionar-hi establint vincles entre teoria i pràctica.
- Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.
- Planificar, desenvolupar i avaluar continguts del currículum d'educació primària mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els alumnes.
- Desenvolupar continguts del currículum mitjançant recursos dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la gestió de la mateixa.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.
- Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnes de 6 a 12 anys i promoure la coeducació.
- Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.
- Analitzar els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament i aprenentatge i reflexionar sobre aquests i sobre els propis coneixements, habilitats, actituds i actuacions en relació amb la professió de mestre.
- Dissenyar i realitzar projectes d'investigació educativa utilitzant els recursos i la metodologia adequats.
- Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establerts a aquest efecte.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Si definim resultat d'aprenentatge com la interiorització, per part de l'estudiantat, de conceptes, procediments i actituds que formen part substantiva del seu desenvolupament i formació de la competència professional, s'espera que l'alumnat, en finalitzar la seua assignatura *Pràctiques escolars d'Educació Primària III*, tinga la capacitat de:

- Ser conscients de la complexitat de la pràctica educativa pròpia de l'exercici de la professió de mestre o mestra.
- Aprofundir en l'anàlisi de la pràctica educativa pròpia i, amb l'ajuda dels tutors o de les tutores, reflexionar sobre les observacions realitzades usant categories i esquemes d'anàlisi propis de la professió

- Analitzar la realitat educativa a partir de les observacions de l'experiència a l'escola i, sobretot, a l'aula.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament i d'aprenentatge a l'escola.
- Desenvolupar actituds, coneixements, estratègies i capacitats de cooperació amb les persones de la comunitat educativa.
- Aplicar coneixements teòrics, tractats en les diferents assignatures del Grau anteriors a aquestes pràctiques, a les situacions observades als contextos escolars i especialment en situacions d'aula.
- Realitzar propostes d'innovació i millora als centres d'educació primària relacionades amb el context del centre i de l'aula.
- Pensar i conduir les situacions pràctiques amb criteris professionals.
- Realitzar autoavaluacions a partir de les intervencions pròpies.
- Expressar –oralment i per escrit– el valor educatiu de l'experiència viscuda.
- Aplicar mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Procediments d'observació i anàlisi

- Metodologia per a l'observació i l'anàlisi de la realitat escolar.
- L'observació participativa a l'aula: objectiu i utilitat per a la tasca docent, variables que permet analitzar.
- Tècniques d'observació i de recollida d'informació: diaris de classe, anecdotaris, llistes de control, escales d'estimació, registres de conducta, qüestionaris, entrevistes, etc.
- Mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.
- Elaboració de descripcions i informes sobre la realitat escolar.

2. El centre escolar com a marc de l'activitat

- Coneixement del centre escolar, del seu voltant i de la seua organització.
- Nivells de planificació col·lectiva al centre escolar (projecte de centre, projecte lingüístic, planificació de cicle, de curs...) com a marc per a la programació d'aula.
- La coordinació i el treball en equip com a fonament del desenvolupament personal.

3. L'aula i el grup-classe com a unitat d'anàlisi

- Organització d'espais i recursos en l'aula.
- Distribució del temps: l'horari escolar, distribució setmanal i distribució diària: rutines i activitats.
- La distribució de l'alumnat en l'aula: rígida, flexible...; variables de les quals depén.
- Models i estils d'ensenyament i aprenentatge.
- Diversitat d'alumnat i les seues implicacions per a l'ensenyament (adaptacions curriculars i organitzatives) i per al propi alumnat (agrupacions, cooperació, integració, conflictes...).
- La utilització de recursos i materials didàctics: possibilitats, limitacions i conseqüències.

4. Anàlisi i intervenció en una matèria del currículum

- Domini de continguts a ensenyar.
- Planificació d'una unitat didàctica o intervenció a l'aula en el marc del desenvolupament del currículum en el grup.
- Treball coordinat amb el professor o la professora tutor de l'aula.
- Domini i aplicació de tècniques i procediments d'ensenyament.
- Utilització adequada de recursos i tecnologies.
- Tècniques i procediments d'avaluació de l'aprenentatge.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Realització de Pràctiques externes	336,00	0
Seguiment i tutorització de Pràctiques externes	28,00	0
TOTAL	364,00	

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials al Centre de pràctiques (60% del volum total de treball)

Assistència i intervenció a l'aula: el nucli formatiu fonamental del *Practicum* es desenvoluparà mitjançant la participació en l'aula assignada. L'estudiantat de pràctiques convé que participe en les reunions dels equips educatius dels quals forme part i que col·labore en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. També cal que assistisca a totes les reunions i activitats organitzades perquè l'estudiantat en pràctiques conega en profunditat la realitat educativa.

L'assistència a les pràctiques és obligatòria durant totes les hores del període que comprén. L'horari de les pràctiques és el mateix que el del Centre escolar. Per raons justificades, i amb el consentiment dels tutors o de les tutores, tant de la Universitat com del Centre escolar, es podrà avançar o retardar el període de pràctiques, però no més d'un 20%.

Activitats presencials a la Universitat (5% del volum total de treball)

Les tutories periòdiques, individuals i col·lectives, amb els tutors o les tutores de la Universitat serviran d'assessorament als estudiants.

Activitats no presencials (35% del volum total de treball)

Estudi i treball autònom: el model del o de la docent com a investigador o investigadora a l'aula, centra l'activitat de l'estudiantat en formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. L'estudiantat en pràctiques haurà d'afrontar des d'aquesta perspectiva la preparació de les seues intervencions docents, supervisades per les persones que tutoritzen l'assignatura al Centre i a la Universitat, i també l'elaboració d'un informe sobre l'estada al centre educatiu.

AVALUACIÓ

La responsabilitat de l'avaluació de les assignatures de pràctiques recau sobre el tutor o la tutora de la Facultat. Els instruments i la ponderació per a valorar l'adquisició de les competències seran:

1. L'Informe de pràctiques que l'estudiantat lliurarà, en el termini establert, al tutor o a la tutora de la Facultat i les característiques del qual està en els documents respectius. (entre el 50% i el 70%)

RECUPERABLE EN 2ª CONVOCATORIA

2. L'avaluació del mentor o de la mentora del centre escolar, d'acord amb les rúbriques corresponents publicades a la web de la Facultat. (entre el 20% i el 40%)

NO RECUPERABLE EN 2ª CONVOCATORIA

3. Totes les reunions de seguiment, tant individuals, com de grup xicotet o de grup gran. (entre el 10% i el 20%)

NO RECUPERABLE EN 2ª CONVOCATORIA

4. Qualsevol altra proposta que propose el tutor o la tutora de Magisteri. (fins el 20%)

NO RECUPERABLE EN 2ª CONVOCATORIA

Seran requisits imprescindibles per a superar l'assignatura l'acompliment dels punts 1, 2 i 3.

Plagiar en l'Informe de pràctiques comporta la qualificació de zero i una possible obertura d'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf aliè, la font del qual no apareix mencionada com a referència. Tindrà la mateixa consideració en la qualificació que el plagi, l'ús indegut o no autoritzat de les eines informàtiques de la intel·ligència artificial. El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

Si la qualificació de suspens està relacionada amb l'estada en el centre de pràctiques, atès que la part pràctica és una activitat no recuperable, a la segona convocatòria la qualificació serà de NP.

En qualsevol cas, s'aplicarà la normativa vigent del Reglament de Pràctiques escolars dels Graus de Mestre/a de la Universitat de València.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- (2023) Reglament de pràctiques escolars de Magisteri. https://links.uv.es/pracmac/Reglament_practiques_externes
- (2016) Orientacions per a pràctiques escolars III. <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html>
- (2016) PIII Avaluació dels estudiants pels mestres tutors dels centres de pràctiques. <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>
- (2016) PIII Avaluació dels estudiants pels tutors de Magisteri. <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>
- Aprén a fer els teus treballs de classe. Curs online del Servei de Biblioteques de la Universitat de València. Data d'actualització: 7/09/2016: <http://ci2.blogs.uv.es/>

Complementàries

- Álvarez, C. (2011). El interés de la etnografía escolar en la investigación educativa. *Estudios pedagógicos*, 37(2), 267-279.
- Domingo, À., & Serés, M. V. G. (2014). *La práctica reflexiva: bases, modelos e instrumentos*. Narcea Ediciones.
- González, M., & Fuentes, E. J. (2011). El Practicum en el aprendizaje de la profesión docente. *Revista de educación*, 354, 47-70.
- Martínez Figueira, M. E., & Raposo Rivas, M. (2011). Funciones generales de la tutoría en el Practicum: entre la realidad y el deseo en el desempeño de la acción tutorial. *Revista de educación*, 354, 155-181.
- Mauri, T., Onrubia, J., & Colomina, R. (Eds.). (2022). *Mejorar las prácticas de maestro: un modelo basado en la colaboración y la reflexión conjunta entre la escuela y la universidad: Pautas e instrumentos*. Ediciones Octaedro.
- Ramírez-García, A., González-Fernández, N., & Salcines-Talledo, I. (2018). Las competencias docentes genéricas en los grados de educación. *Visión del profesorado universitario*. *Estudios pedagógicos*, 44(2), 259-277.
- Roda, C., Sánchez-Tarazaga, Gil, J., & Martí-Contreras, J. (2023). *Quadern reflexiu. Orientacions per a la tutorització en el pràcticum*. Universitat Jaume I. <http://dx.doi.org/10.6035/MI18MP18.202>